

Krzysztof Grzegorzewicz (1937–2021) – wybitny specjalista geotechniczny

Od pół roku nie ma już z nami Krzysztofa Grzegorzewicza, z czym wciąż trudno jest się pogodzić środowiskom polskich geotechników i mostowców. Był jednym z najwybitniejszych specjalistów w dziedzinie fundamentowania, współtwórcą nowoczesnego fundamentowania głębokiego w Polsce. Pozostawił po sobie obszerny dorobek naukowo-badawczy, z którego będą korzystać następne pokolenia inżynierów. Cieszył się powszechnym uznaniem i szacunkiem, a także po prostu sympatią kolegów z branży.

Krzysztof Grzegorzewicz z urodzenia był warszawiakiem. Przyszedł na świat 11 października 1937 r. Szkołę średnią i studia wyższe ukończył w Warszawie. Studiował na Wydziale Inżynierii Budowlanej Politechniki Warszawskiej w specjalności mosty i budowie podziemne, uzyskując tytuł mgr. inż. budownictwa lądowego w 1961 r. Podjął pracę w Katedrze Geodezji w Szkole Głównej Gospodarstwa Wiejskiego (1959–1961), później był asystentem w Katedrze Budowy Mostów na Politechnice Warszawskiej (1961–1962). Kariery naukowej jednak nie kontynuował i zatrudnił się jako kierownik obiektu w Przedsiębiorstwie Robót Kolejowych nr 15 (1962–1965), gdzie kierował budową mostów i innych obiektów, jak np. przystanek PKP Powiśle i wiadukt kratownicowy we Włochach, a następnie w Zarządzie Dróg Miejskich w Warszawie (1965), gdzie był inspektorem.

Swoje dalsze zawodowe życie związał z Instytutem Badawczym Dróg i Mostów, w którym pracował aż 55 lat z osmioletnią przerwą na pobyt w Algierii (1985–1994), gdzie był zatrudniony przy budowie systemów irygacyjnych Mina, Bas-Cheliff i Mitidja

Ouest, pełniąc funkcję inspektora nadzoru robót budowlanych i kierownika technicznego biura inwestycji. Pracę w IBDiM zaczął od stanowiska starszego inżyniera w Pracowni Fundamentowania Mostów (1966–1973). Już jako adiunkt (1973) był kierownikiem tej Pracowni (1973–1974), a następnie kierownikiem Zakładu Fundamentowania (1974–1985). Po powrocie z Algierii został głównym specjalistą inżynieryjno-technicznym w Zakładzie Geotechniki (1994), później zastępcą kierownika tego Zakładu (2000–2001) i kierownikiem (2001–2002). Po przejściu na emeryturę w 2002 r. pracował jako główny specjalista inżynieryjno-techniczny (od 2003 r. na pół etatu). Zmarł nagle, będąc w pracy, 14 grudnia 2021 r. Miał 84 lata. Został pochowany w grobie rodzinnym na Starych Powązkach w Warszawie.

W badaniach i praktyce zajmował się tematyką podpór i fundamentów mostów, głębokich wykopów, wzmacniania słabego podłoża i stabilizacji skarp. Był twórcą i realizatorem szeregu nowatorskich projektów z dziedziny fundamentowania, autorem patentów, dziesiątek opinii i ekspertyz rozwiązujących trudne problemy geotechniczne i ratujących zagrożone konstrukcje, a także książek, by wymienić tylko pierwszą, pionierską pracę *Technika wykonywania ścian szczelinowych* (IBDiM, 1975), wydaną rok później monografię *Pale i fundamenty palowe* (współautorzy Andrzej Jarominiak, Bolesław Kłosiński i Tadeusz Cielenkiewicz; Arkady, 1976) oraz ostatnią – *Ściany szczelinowe i baretty – konstrukcje i zastosowania* (współautorzy Bolesław Kłosiński, Piotr Rychlewski i Łukasz Górecki; IBDiM, 2020) oraz ponad 100 publikacji naukowych i technicznych z dziedziny geotechniki i fundamentowania; był też redaktorem działu mostów w czasopiśmie „Drogownictwo”.

Brał udział w pracach badawczych i rozwojowych, których wynikiem było wprowadzenie do krajowego budownictwa nowoczesnych metod fundamentowania, zwłaszcza pali wielkośrednicowych i zastąpienia nimi fundamentów kesonowych mostów w rzekach. Zostało to wyróżnione zespołową Nagrodą Państwową II stopnia w 1970 r. Był propagatorem stosowania w budownictwie mostowym i inżynieryjnym zawieszin iłowych oraz ścian szczelinowych, prowadząc ich pionierskie badania i zastosowania praktyczne. Popularyzował nowoczesne metody fundamentowania głębokiego i zabezpieczania głębokich wykopów przez opracowywanie norm lub wytycznych, szkolenia zawodowe, nadzory budów z wykorzystaniem m.in. pali wielkośrednicowych, ścian szczelinowych, obudów głębokich wykopów, kotew gruntowych. Uczestniczył m.in. w realizacji posadowień wielu wieżowców, np. pionierskiego wówczas Daewoo (obecnie WTT) oraz najwyższego w Unii Europejskiej Varso. Od 1980 r. był rzeczoznawcą Stowarzyszenia Inżynierów

rów i Techników Komunikacji w specjalności geotechnika oraz fundamenty mostów, posiadał uprawnienia budowlane i był rzeczoznawcą budowlanym wpisanym do CRRB w specjalności konstrukcyjno-inżynierskiej w zakresie mostów oraz obiektów budowlanych.

Działał w Związku Mostowców RP, był wieloletnim członkiem zarządu tej organizacji, w latach 1994–1999 przewodniczącym Zarządu Oddziału Warszawskiego ZMRP, w następnej kadencji wiceprzewodniczącym. W pracy tej był bardzo aktywny, m.in. organizował liczne spotkania i wycieczki techniczne dla członków ZMRP oraz studentów mostowców. Doceniając doświadczenie zawodowe i pozycję w środowisku, Zarząd ZMRP powołał go w skład Komisji ds. Certyfikacji, powierzając mu funkcję zastępcy przewodniczącego. Mazowiecka Izba Inżynierów Budownictwa wybrała go na przewodniczącego Sądu Dyscyplinarnego. Otrzymał tytuł członka honorowego ZMRP, był odznaczony medalem Związku Mostowców „Za wybitne osiągnięcia w polskim mostownictwie” oraz Złotym Medalem XX-lecia ZMRP.

Z jego inicjatywy powstało w 2003 r. Polskie Zrzeszenie Wykonawców Fundamentów Specjalnych jako platformy współpracy firm fundamentowych z całego kraju. Był zaangażowany w działalność Zrzeszenia przez blisko dwie dekady (2003–2021), prowadząc jednocześnie biuro PZWFS. Wykładał na studiach podyplomowych i szkoleniach, szczególne znaczenie miały jego referaty na seminariach geotechnicznych IBDiM oraz PZWFS z cyklu *Bukiety czarnych kwiatów* wskazujące błędy projektowe i wykonawcze oraz sposoby ich naprawy.

Był autorytetem zawodowym dla kolejnych pokoleń inżynierów. Pracowity, sumienny, skromny, życzliwy ludziom. Wśród jego życiowych dewiz, które przytoczyła podczas uroczystości pogrzebowej 28 grudnia 2021 r. jego córka, było: „Przekazuj wiedzę, wychowuj swoich następców, rozmawiaj z młodzieżą. Ludzie, tak jak budowlę, potrzebują fundamentów”.

Oprac. Redakcja na podstawie materiałów IBDiM, PZWFS oraz osób prywatnych

